

Open access folyóiratok

Miben térnek el az open access folyóiratok a hagyományos folyóiratoktól? Ki finanszírozza megjelentetésüket? Hol érhetőek el a legkönnyebben?

Ma a hagyományos eljárás szerint a legtöbb szerző:

- kutatási eredményeit publikálásra alkalmas formában elküldi a kiválasztott folyóirat szerkesztőségébe, amely gondoskodik a cikk lektorálásáról és megjelentetéséről;
- a megjelenés után várja, hogy minél többen olvassák és hivatkozzák munkáját.

Mit tehet, ha a hivatkozások száma a vártnál kevesebb, s kételkedik: Vajon eljutott-e a kutatási eredménye a hasonló területtel foglalkozókhoz? Biztos, hogy mindenki elő tudta fizetni az adott folyóiratot? Angolul publikált ugyan, de Magyarországon jelent meg a cikk, eljutott ez a tengerentúlra is?

Két dolgot tehet: vagy közzéteszi a cikk digitális másolatát – erre következő számunkban visszatérünk –, vagy eleve olyan folyóiratban publikál, amely ingyenesen elérhető, mert a hozzáférést nem korlátozzák előfizetési díjak. Ez utóbbiak az **open access folyóiratok**.

Az OA folyóiratokban történő közzététel is elvárás a lektorálás, különben nincs tudományos értéke a publikációnak. A hagyományos eljárásban a szerkesztők, lektorok munkáját az előfizetési díjból fizetik. Az open access esetében ki állja a számlát? Erre többféle üzleti modell létezik.

Az egyik elképzelés, hogy a szerző vagy kutatóintézet fizesse a bírálat, szerkesztés, megjelentetés költségét. Első hallásra ez szokatlannak tűnhet, de ha az intézmény a folyóirat-előfizetés helyett a kutató publikálását támogatja, akkor ez a változat nem jelent plusz kiadásokat.

Több finanszírozási modellről a http://www.open-access.hu/?q=uzleti_modellek oldalon olvashat.

A különböző szakterületek open access folyóiratainak elérhetőségeit a **Directory of Open Access Journals** (DOAJ, Open Access Folyóiratok Könyvtára) gyűjti össze egy helyre, amellyel célja, hogy megkönnyítse az OA folyóiratok láthatóságát.

Látogasson el a www.doaj.org oldalra, s böngésszen tudományterülete nyílt hozzáférésű folyóiratai között!

Következő szám témája: *Repozitóriumok*

Korábbi számok: <http://www.lib.uni-miskolc.hu/web/tudomanyos-portal/hirlevelek>

Hírlevél lemondása: midra@uni-miskolc.hu